

DRAAIBOEK

JOOST

een lezing in het kader van de salonavonden van Theater Adhoc
met als thema: de Schoonheid en de Troost van het Niet-Weten

donderdag 23 & zaterdag 25 april 2009
theater Frascati Amsterdam

REKWISIETENLIJST

1 baldakijndakje
2 stokken voor baldakijndakje
lampbeugel met katrol
touw met clip voor ophanging baldakijndakje
gordijn

gootsteenontstopper

tekstboek

2 laptops

4 dienbladen
27 limonade glazen

tamboerijn

steen
schaar
papier

PowerPointShow op schijf / memory stick

filmprojector met blanco filmloop

Begin met zaallicht aan

• *Bij de ingang van de zaal staat, na de kaartjescontroleur, iemand van het theater met een dienblad vol glaasjes limonade, en biedt die aan het inlopende publiek aan.*

• *Cora en Arnold staan bij inloop preset: Cora staat onder het baldakijndakje met de gootsteenontstopper op haar hoofd. De steel steekt door de kruisvormige uitsparing die in het dakje is uitgezaagd. Direct achter het gesloten gordijn staat Arnold, die met twee handen de stokken vasthoudt waaraan het baldakijndakje is bevestigd.*

Zaallicht uit

Spot 1 op Cora

• *Cora begint.*

NIET NU
Daniil Charms

CORA: (met ogen dicht)

Dit is Dit.

Dat is Dat.

Dit is niet dat.

Dit is niet niet dit.

De rest is ofwel dit, ofwel niet dit.

Alles is ofwel dat ofwel niet dat.

Wat niet dat is en niet dit, is niet dit en niet dat.

Wat dat en dit is, is Zelf voor zich.

Wat Zelf voor zich is, kan dat zijn, maar niet dit, ofwel dit, maar niet dat.

Dit werd tot dat, en dat werd tot dit.

Wij zeggen: God heeft geblazen.

Dit werd tot dit, en dat werd tot dat,

en wij kunnen nergens vandaan en nergens heen

Dit werd tot dit. Wij vroegen: waar?

Men heeft ons toegezongen:

Hier.

Dit kwam van Hier. Wat is 't ? 't Is Dat.

Dit is dat.

Dat is dit.

Hier is dit en dat.

Hier werd tot dit, dit werd tot dat,

en dat werd tot hier.

Wij keken, maar we zagen niet.

En daar stonden dit en dat.

Daar is niet hier.

Daar is dat.

Hier is dit.

Maar nu is daar zowel dit als dat.

Maar nu en hier zijn dit en dat.

Wij treuren en denken en smachten.

Waar is nu dan?

Nu is hier, en nu is daar, en nu is hier, en nu is hier en daar.

Dit moet dat zijn.

Hier moet daar zijn.

Dit, dat, hier, daar, zijn, lk, Wij, God.

• *Cora knielt na het woord 'God', neemt de ontstopper van haar hoofd, plaatst hem rechts naast zich. Ze opent de ogen.*

Spot 2 op baldakijndakje

- *Spot 2 schijnt door de kruisvormige uitsparing in het baldakijndakje en werpt een kruiscontour op het gordijn*

- *Cora draait zich om, kijkt naar het lichtend kruis op het gordijn, staat op en opent het gordijn. Daarachter staat Arnold met een opengeslagen boek in zijn hand.*

- *Cora begeeft zich naar het verste hoofdeinde van de tafel waar haar laptop staat opgesteld. Ze neemt daar op haar knieën plaats.*

- *Arnold leest:*

ARNOLD: Het is een goede gewoonte om, alvorens met een lezing te beginnen, het publiek vertrouwd te maken de daarin gebruikte bepalingen en begrippen. Ik ga ervan uit, dat Cora met haar voordracht de inhoud van onze gereedschapskist aanschouwelijk heeft kunnen maken. Door haar en Daniël Charms weten we nu, dat we allen een gelijktijdig en ondeelbaar 'dit' en 'dat' zijn, en dat we in die hoedanigheid deel uitmaken van het 'hier-NU-maals'. De capsule sluit zich. Hij bevat vrijwel alles, wat we nodig hebben om te weten, of te weten te komen. Het luik laten we op een kier voor de Mogelijk Almachtige. Je weet maar nooit.

Over Joost willen we het eerst hebben. In ons afgeregelde bestaan wordt de goeie ouwe 'Joost mag het weten' Joost nog maar zelden aangeropen. De analoge Joost behoort, mét de dorpsgek en de klokkenluider, tot een uitstervende soort. De huidige mens logt liever in, en lenigt zijn wetensnood op het wereld wijze web. "Exit Joost", zou je denken. Maar nee; Joost bleek taai en paste zich aan. De Nieuwe Joost richt zich via de kabel of draadloos tot de Niet-Weter. In zijn evangelie legt hij dagelijks verantwoording af over zijn 'dit' en 'dat' in zijn hoogstpersoonlijke hier-NU-maals. Daarmee biedt hij het publiek herkenning en de wereld binaire troost. Joost hoopt met een klein stapje voor zichzelf een enorme sprong voor de onwetende mensheid te hebben gemaakt. We heffen het glas op de Nieuwe Joost.

- *Arnold begeeft zich naar het andere hoofdeinde van de tafel waar zijn laptop staat opgesteld. Hij neemt daar op zij knieën plaats.*

- *Cora begint te lezen:*

JOOST I (Cora)

Ondanks het feit, dat enkele clubs geïnteresseerd waren in een karaktervolle middenvelder, koos Joost voor de oranje-zwartbrigade. Met de komst van een nieuwe trainer ziet Joost een belangrijke rol voor zichzelf weggelegd. Emanuel gaat de club verlaten in verband met zijn functie als nieuwe trainer van VVB. Hanjo hangt zijn schoenen aan de wilgen wegens co-ouderschap
PROOST!

JOOST II (Arnold)

Voor Joost betekent dyslexie, dat hij ernstige moeite heeft met hardop lezen en moeite heeft met het maken van goed kloppende zinnen. Lezen is Joosts grootste struikelblok. Joost haalt zinnen door elkaar. Als er staat: "De koe eet gras.", dan leest Joost: "De koe staat te grazen." Een heel andere zin terwijl het volgens Joost

wel hetzelfde inhoudt. Verder zou Joost een half uur stilstaan bij het woord 'koe' want Joost ziet dan een koe staan. Heel irritant als Joost hardop in de klas moet lezen. Joost heeft in tegenstelling tot een hoop andere dyslectici vrij weinig moeite met dialogen. Dat vindt Joost heerlijk, een groep toespreken en -zoals zijn vrienden weten- lult Joost sowieso graag. "Gelukkig maar want in de horeca doe je niet anders als lullen" aldus Joost.
PROOST!

JOOST III (Cora)

Joost ontwerpt voornamelijk origami bloemen en dieren. Joost probeert de meeste van zijn modellen redelijk eenvoudig te houden, zodat veel anderen ze na kunnen maken. Origami komt oorspronkelijk uit China. De traditionele manier van vouwen is om van een vierkant vel zonder in het model te knippen iets te maken. Tegenwoordig wordt er van allerlei vormen papier (zoals driehoeken) iets gevouwen. In veel modellen wordt nu ook geknipt. Er is dus meer vrijheid, en dit maakt het ontwerpen van een model wat makkelijker. Bekijk dit varken in 3D.
PROOST!

JOOST IV (Arnold)

Joost hoopt dat iedereen multi-colour gekleed komt, dan wel fluoriserend. En breng allemaal een ballon mee, want Joost heeft zelfs een ballonnen-wedstrijd voor de mooiste en meest originele.
PROOST!

JOOST V (Cora)

Joost vraagt wat je liever hebt: Stress, spanning, overspannenheid, burn-out, onrust, negatief zelfbeeld, twijfelen, onzekerheid, faalangst? of Ontspanning, rust, energie, balans, zelfvertrouwen, besluitvaardigheid, assertiviteit, kracht en vitaliteit? Tijd voor verandering? Joost raadt je aan niet tot vijf voor twaalf te wachten als je denkt dat je leven beter kan. Kom daarom in beweging om je doelen te bereiken! Joost gebruikt combinaties van:
NLP technieken
hartcoherentie, ademhalingstechniek met bio-feedback apparatuur
hypnose en trance oefeningen
EMDR technieken
familie / organisatie opstellingen
sociaal panorama methodiek
mindfulness technieken
Raadpleeg je polis voor de exacte vergoeding.
PROOST!

JOOST VI (Arnold)

Joosts Golfshow is een show van wereldklasse! De inhoud van Joosts show wordt jaarlijks vernieuwd en uitgebreid met nieuwe stunts. Een aantal zeer spectaculaire tricks zal altijd terugkeren. Zo slaat Joost bijvoorbeeld golfballen weg met een autostuur maar ook met een hamer. Staande op één been op een klapstoeltje slaat Joost met een

tuinslang twee ballen van de shafts af. Joost slaat door middel van een gevulde ballenbuis een prachtige parabool van golfballen. Het meest begaafde en behendige onderdeel is wel het slaan met twee clubs. Joost slaat dan tegelijkertijd zowel links- als rechtshandig een hele serie golfballen dezelfde richting op. Er is niemand op de wereld die Joost deze trucs nadoet. Joost wil niet alles verklappen maar zijn show vergeet niemand. Joost is gezegend met een enorme balbeheersing en heel veel talent.

"Zalig, zalig, zalig zalig... "

"Zalig zijn de armen geest, want hunner is het koninkrijk der hemelen."

- *Cora en Arnold staan op van hun hoofdeinden en lopen "zalig, zalig, zalig" zeggend elk aan hun kant naar het midden van de tafel. Daar ligt de tamboerijn. Arnold neemt de tamboerijn en in het ritme zingen ze dan samen, eerst naar elkaar, dan naar de zaal.*

"Zalig zijn de armen van geest, want hunner is het koninkrijk der Hemelen."

- *Arnold legt de tamboerijn weer op tafel, neemt het boek en slaat het open.*

- *Hij leest:*

ARNOLD: Ja, de armen van geest. We wensen ze veel plezier in hun daar-STRAKS-maals. Hun bijeengescharrelde ditjes en datjes maken hun oversteek licht.

Maar zijn de rijken van geest dan zoveel beter af in dit ondermaanse? Vrijwaren hun verstandelijke vermogens hen dan van de slagen van het lot? Maakt de verlichting hun gemoed lichter? Zijn het niet juist de last en de verantwoordelijkheid van het Weten, die hun leven verzwaren?

Als er 'Schoonheid en Troost van het Niet-Weten' bestaat, dan moet er ook een 'Leljkheid en Straf van het Weten' bestaan. Die Leljkheid en Straf zou het besef kunnen zijn, dat de natuur amoreel is, dat er op aarde geen gerechtigheid bestaat en dat dat, wat krom is, overleeft. Als het werkelijk menens wordt, overwint het dierlijk instinct. Dan is het een kwestie van weten of geweten worden. Hoe u ook uit mag blinken, uw vaardigheden verhouden zich altijd tot die van een ander. Wat u in het ene geval tot voordeel strekt, wordt u in het volgende geval fataal.

We hebben een schaar, een steen en papier. Uw schaar mag nog zo scherp zijn, de steen voor uw voeten maakt hem bot. De steen mag nog zo kloek zijn, het vel papier pakt hem in. Het blanke papier mag nog zo ontwapendend zijn, de schaar maakt er korte metten mee. Als we 'dit' en 'dat' combineren zijn de rijken van geest misschien het product van een onafgebroken knip- en plakproces, een collage in het hier-NU-maals. En aan het eind leggen we er een steen op om te voorkomen dat hun resten wegwaaien.

START van de
powerpointprojectie

- projectie 'schaar, steen, papier'

DAS KNIE
tekst: Christian Morgenstern
muziek: Cora Schmeiser

• *Cora en Arnold bekijken samen de diashow. Als het stilstaande beeld van de gewonde knie wordt geprojecteerd staat Cora op. Ze begeeft zich naar het verste hoofdeinde van de tafel en zet haar voet op het tafelblad. Met het koord in haar broekzak trekt ze de knieflap omhoog. Arnold neemt de gereedstaande filmprojector ter hand en richt de lens op Cora's blote knie. De projectie van de gewonde knie op het doorzichtscherf vervaagt. Arnold schakelt de projector in.*

• *Cora zingt:*

CORA: Ein Knie geht einsam durch die Welt.
Es ist ein Knie,sonst nichts!
Es ist kein Baum! Es ist kein Zelt!
Es ist ein Knie, sonst nichts.

Im Kriege ward einmal ein Mann
erschossen um und um.
Das Knie allein blieb unverletzt –
als wär's ein Heiligtum.

Seitdem geht's einsam durch die Welt.
Es ist ein Knie,sonst nichts!
Es ist kein Baum! Es ist kein Zelt!
Es ist ein Knie, sonst nichts.

• *Arnold schakelt de projector uit, Cora trekt de flap weer over haar blote knie en haalt haar voet van het tafelblad. Zij begeeft zich naar de galerij voor het volgende lied. Arnold zet de projector op de grond, pakt het boek, en slaat het open.*

• *Arnold leest:*

ARNOLD: Het Niet-Weten roept vragen én de Vragende Mens op. Voor mij is een mooi voorbeeld van de Vragende Mens, de Griekse geleerde Democritus. Hij leefde van 460 tot 370 voor Christus en wordt wel de vader van de atoomtheorie genoemd. Hij stelde zich de wereld voor als een ruimte, waarin atomen als ondeelbare pingpongballen doelloos door elkaar bewegen en via botsingen iets creëren, dat daarna weer uiteenvalt. Een verbluffend eenvoudig beeld, dat nog niets aan kracht heeft verloren. Inmiddels weten we beter, maar hoeveel prettiger is het om een stuk met zo'n Vragende Mens mee op te lopen -ook al loopt hij met krukken- dan naast de Wetende Mens in de houding te moeten staan. Weten is een positie, Vragen een weg. Ik zou de Wetende Mens voortaan radeloos willen noemen, omdat hij het raden is verleerd. De Radeloze Mens vertrouwd op Ditten en Datten die gestold zijn in een veilig Hier en Nu. Hij heeft zich afgekeerd van de twijfel en kritiek die de basis vormen voor verlichting en werkelijk begrip. De Radeloze Mens is bezig met scheiden, terwijl de Vragende Mens de verbinding zoekt. De Vragende Mens zoekt de Waarheid spelenderwijs in de ballenbak van de Hierheid. Daardoor is de Vragende Mens dichter bij het antwoord dan de Wetende Mens. Als men mij zou vragen hoe het Weten zich tot het Niet-Weten verhoudt, dan zou ik antwoorden zoals proza tot poëzie.

• *Cora heeft haar positie op de galerij bereikt.*

• *Cora zingt:*

VERITTAS VERITATUM
 Phillipp der Kanzler
 (1160-1236)

CORA: Veritas veritatum,
 Via, vita, veritas,
 Per veritatis semitas
 Eliminas peccatum.
 Te verbum incarnatum
 Clamat fides, spes, caritas.
 Tu prime pacis statum
 Reformas post reatum;
 Tu post carnis delicias
 Das gratias, ut facias
 Beatum.
 O quam mira potentia,
 Quam regia vox principis,
 Cum egrotanti precipis:
 "Surge, tolle grabatum!"

• *Als de klanken van Cora's lied zijn weggestorven draagt Arnold zijn laatste gedicht voor.*

POËZIE IS EEN DAAD
 Remco Campert

ARNOLD: Poëzie is een daad
 van bevestiging. Ik bevestig
 dat ik leef, dat ik niet alleen leef

Poëzie is een toekomst, denken
 aan de volgende week, aan een ander land,
 aan jou als je oud bent.

Poëzie is mijn adem, beweegt
 mijn voeten, aarzelend sonms,
 over de aarde die daarom vraagt.

Voltaire had pokken, maar
 genas zichzelf door o.a. te drinken
 120 liter limonade: dat is poëzie

Of neem de branding, stukgeslagen
 op de rotsen is zij niet werkelijk verslagen,
 maar herneemt zich en is daarin poëzie

Elk woord dat wordt geschreven
 is een aanslag op de ouderdom
 Tenslotte wint de dood, jazeke,

maar de dood is slechts de stilte in de zaal
 nadat het laatste woord geklonken heeft.
 De dood is een ontroering.

Zaallicht uit

• EINDE